# G. Ibrahimová: Mnichovské intriky, zákeřné americké projekty a krach Západu

- CZ24 News | 1. března 2020

GALIA IBRAHIMOVÁ přináší poněkud jiný pohled na Mnichovskou bezpečnostní konferenci, než jaký vykreslují naše protektorátní média

Účastníci 56. mnichovské bezpečnostní konference byli vyzváni, aby vyřešili rébus. Jeho zadání je následující: USA a Evropu ohrožuje „bezzápadnost“ a musí být urychleně zabráněno jejímu šíření. Co tento termín znamená a jak s ním zacházet, řešili vedoucí delegací, ministři i diváci.

## Mnichovské intriky

Hlavy států a vlád, ministři zahraničí a obrany, kteří se každý rok v polovině února tradičně scházejí na Mnichovské bezpečnostní konferenci, od ní očekávají nějaké senzace, nebo alespoň intriky. A tentokrát nebyli zklamáni.

Zprávu o nejvýznamnějších událostech ve světové politice za poslední rok, která je tradičně publikována před začátkem konference, organizátoři nazvali „Westlessness“. To lze přeložit jako „svět bez Západu“. Tento pojem však není snadné přeložit jediným slovem do žádného světového jazyka: „odzápadnění“, „konec západocentrismu“, „vnězápadnost“ – představivost překladatelů neznala mezí. Většina se však sjednotila na slově „bezzápadnost“.

*„Svět se stává méně západním. A co je ještě důležitější, samotný Západ se stává méně západním. To je to, čemu říkáme bezzápadnost,“* připustili autoři zprávy.

K tomu autoři zdůraznili, že před několika lety byla jednota západního světa založena na liberální demokracii, lidských právech, tržní ekonomice a mezinárodní spolupráci. Dnes se však stále více zemí světa, přestože uznávají důležitost těchto hodnot, neřídí zkušenostmi Evropy ani Spojených států, což předkladatele zprávy znepokojuje.

*„Dnes se význam Západu stále více zpochybňuje. Jsme svědky rozpadu Západu jako relativně soudržné geopolitické konfigurace,“* uvedli.

Hlavními provokatéry fragmentace a „úpadku západního světa“ autoři označují Rusko a Čínu. Uznávají však, že je stále obtížnější nebrat v úvahu názory Moskvy.

*„Rusko se etablovalo jako hráč, kterého nelze ignorovat. Moskva ve velmi krátké době odhalila všechny své zájmy: vrátila se do Sýrie, do Libye, do Afriky a vlivem naší slabosti nebo našich chyb je přítomna u každé krize,“* uvádí se ve zprávě.

Pozoruhodné ovšem je, že autoři nazvali kapitolu o Rusku provokativně „Potěmkinův stát“, analogicky podle výrazu „Potěmkinova vesnice“. Ve zprávě však žádné vysvětlení tohoto názvu není. A právě v tom shledal generální ředitel Ruské rady pro zahraniční otázky a účastník ruské delegace na konferenci Andrej Kortunov zásadní rozpor:

*„Potěmkinův stát je něco jako falešná informace, fejk, neexistující země, a za jeho fasádou není vůbec nic. Autoři všude píšou, jak je Rusko nebezpečné, agresivní a strašné. A tady se projevuje dvojsmyslnost, nebo dokonce kognitivní disonance. Původci studie se musí rozhodnout. Buď je Rusko*

*cosi jako Potěmkinova vesnice, pak ale uváděné hrozby nemohou být reálné. Nebo se Západ opravdu Moskvy bojí, potom ale proč označují Rusko za Potěmkinovo?*“ ptá se logicky Andrej Kortunov.

V „bezzápadnosti“ světa i samotného Západu má prsty také Čína. Organizátoři mnichovské konference vyzvali Peking, aby přistupoval ke své úloze nového nezápadního mocenského centra odpovědně. *„Čína v průběhu času také přijme liberální hodnoty a stane se součástí liberálního světa vedeného Západem,*“ vyjádřili autoři zprávy svoji naději.

Autoři zprávy nepochybují o tom, že se navrátí svět vedený USA a Evropou a překoná „bezzápadnost“. Podle jejich přesvědčení je pouze třeba zapracovat na chybách.

## Fantom ruské hrozby

Ruskou delegaci letos na mnichovské konferenci vedl Sergej Lavrov. Ve svém projevu hned zkraje vyzval Západ, aby přestal „pěstovat fantom ruské hrozby“ a přešel k dialogu: dokud je čas, než bude příliš pozdě připomenout si, co nás spojuje.

*„V evropských záležitostech se ostře vyhraňuje krize důvěry. Zvyšování napětí, přesun vojenské infrastruktury NATO na východ, bezprecedentní rozsah vojenských cvičení na ruských hranicích, narůstání zbrojních rozpočtů nad všechny meze – to vše vyvolává nepředvídatelnost. Železem se obnovuje struktura konfrontace studené války,*“ uvedl Lavrov.

Ruský ministr zahraničí připomněl účastníkům konference iniciativu Vladimíra Putina svolat summit „pětky“ stálých členů Rady bezpečnosti OSN – Ruska, USA, Velké Británie, Francie a Číny – a v tomto formátu zahájit posuzování nejzávažnějších problémů.

*„Nejde o vytvoření dalšího uzavřeného klubu, kde se bude v kuloárech rozhodovat o osudu lidstva. Naší myšlenkou je, že pětice států, které nesou podle Charty OSN zvláštní odpovědnost, projeví dobrou vůli a vydají doporučení k ozdravení mezinárodního společenství a k obnovení vzájemné důvěry mezi jeho členy,*“ vysvětlil ministr.

Dalším tématem, k němuž se Lavrov vyjádřil, bylo přepisování historické paměti. Nazval „politováníhodnou“ tu skutečnost, že v předvečer 75. výročí vítězství ve Druhé světové válce mnoho zemí *„smíchalo do jednoho pytle nacistické katany a osvoboditele Evropy*“.

*„Nechám tyto lživé insinuace na svědomí jejich autorů. My však uchováváme paměť na rozhodující úlohu Rudé armády a národů Sovětského svazu při porážce fašismu a na spojeneckého ducha během válečných let, na schopnost států sjednotit se v boji proti společné hrozbě. Dnes nám taková jednota chybí,*“ uzavřel Lavrov.

## Záludné americké projekty a peníze

V centru pozornosti účastníků konference bylo vystoupení Mika Pompeo. Po příjezdu do Mnichova však ministr zahraničí USA nejprve uspořádal sérii bilaterálních setkání s hlavami delegací z jiných zemí. Mezi prvními hovořil se Sergejem Lavrovem.

Dialog mezi ministry zahraničních věcí USA a Ruska proběhl za zavřenými dveřmi a podrobnosti nebyly zveřejněny. Oba politici se v přítomnosti novinářů pouze rozloučili. Pompeo si potřásl rukou s Lavrovem, usmál se a hlasitě pronesl: *„Hodně štěstí!“*

*„Účastníci mnichovské konference jen zalapali po dechu. Američané dnes málokomu přejí něco dobrého,*“ ironicky komentovala slova amerického ministra zahraničí mluvčí ruského ministerstva

zahraničí Maria Zacharovová.

Ale Pompeo samotný na ironii příliš chuti neměl. Svůj projev v Mnichově zahájil kritikou těch, kteří pochybují o vůdčí roli Západu. Podle amerického ministra zahraničí budou v souboji s odpůrci liberálních hodnot Spojené státy a Evropa „určitě vítězní".

*„Mnozí z vás se považují za realisty. Ale řeknu vám, co to je realismus. Západ zvítězí. Svoboda a demokracie zvítězí,"* prohlásil Pompeo.

Ministr kritizoval ty země Západu, které pochybují o úspěchu NATO. Kromě toho vyzval země EU, aby rozvíjely nové integrační projekty, které sníží závislost na ruských energetických zdrojích a celkově je ochrání před Moskvou. Jako hlavní prioritu Pompeo označil realizaci projektu „Mezimoří", nebo také „Iniciativy tří moří", za něž dlouhodobě lobuje Polsko. Jeho podstata spočívá ve sjednocení států EU ležících mezi Jaderským, Baltským a Černým mořem. Cestou takovéto integrace mohou země rozvíjet projekty v oblasti infrastruktury, a co je nejdůležitější, společně se bránit před ruskou hrozbou.

*„Navrhujeme přidělit až miliardu dolarů na financování Iniciativy tří moří s cílem stimulovat investice soukromého sektoru do energetického odvětví za účelem ochrany demokracie a svobody,"* slíbil Pompeo.

Zároveň vyzval k zapojení Ukrajiny do projektu. A to za stejným účelem: ochránit Kyjev před „rukama Moskvy".

Velká část projevu amerického ministra zahraničí byla věnována kritice Číny. Právě tuto zemi Trumpova administrativa nadále považuje za hlavní globální hrozbu.

*„Vítězství je na naší straně a nevěřte těm, kdo tvrdí opak*," uzavřel Pompeo a tvářil se, že to myslí vážně.

## Zelenského šalebná Talk show

Mnichovská konference nebyla snad pro nikoho tak vzrušující, jako pro Vladimíra Zelenského. V bavorském hlavním městě promluvil poprvé. Poslouchat nového ukrajinského prezidenta přišli současní i vysloužilí politici. Pro některé opozdilce dokonce nebylo dost křesel. Když Zelenskyj začal mluvit, za dveřmi zaznívaly rozhořčené výkřiky těch, jimž se nedostalo místa v sále.

Místo v první řadě stihla obsadit bývalá americká ministryně zahraničí Madeleine Albrightová. Zatímco ukrajinský prezident hovořil, ani na okamžik ho nespustila z očí, jako by se obávala, že jí unikne něco důležitého.

Zelenského projev měl daleko do mnichovského vystoupení vysoce postavených politiků. Spíš připomínal pro něj tak typický žánr „Talk show". Prezident představil několik tezí, hodně vtipkoval, obracel se k publiku. Vše nasvědčovalo tomu, že mu „mnichovský formát" sedl. Publiku se jeho vtipkování rovněž líbilo. Ale mluvil také o vážných věcech.

Začal dodržováním minských dohod. Řekl, že by v říjnu rád uspořádal místní volby po celé Ukrajině, včetně DLR a LLR, ale dokonce i na Krymu.

*„V regionech Luhanska a Doněcka jsou nutné volby, které Ukrajina i celý svět uznají za legitimní. A nemohou být takové, aby proběhly nikoli podle ukrajinských zákonů a bez kontroly nad naší hranicí,"* uvedl Zelenskyj. Přitom zdůraznil, že Kyjev je připraven k dialogu s obyvateli Donbasu, ale ne s vůdci

těchto území.

Pokud jde o setkání „v normandském formátu“ plánované na duben, Zelenskyj ujistil, že udělá vše, co je v jeho silách, aby se konalo. Zároveň vyzval k urychlení procesu výměny zadržovaných osob stranami konfliktu na jihovýchodní Ukrajině.

K Zelenskému podle očekávání dolehla ze sálu otázka, co si myslí o Trumpově impeachmentu a své účasti v tomto procesu. Prezident nejprve řekl, že nesouhlasí s těmi, kteří věří v úplnou zkorumpovanost ukrajinských orgánů. „*Dovolte, abych začal měnit dojem o Ukrajině, že jde o zkorumpovanou zemi,*“ prohlásil.

Na otázku o Trumpově impeachmentu odpověděl s úsměvem: „*Když jsem byl hercem, velice jsem chtěl získat Oscara a stát se populárním v USA. A teď jsem v USA populární, aniž bych o to stál.*“

Z malého velkého prostě jen tak neuděláš.